

দুৰ্গাদাস শ্বিৰালী
বনাম
ইউনিয়ন অৱ ইণ্ডিয়া আৰু অন্যান্য

১২ নৱেম্বৰ, ১৯৬৫

[পি. বি. গজেন্দ্ৰগডকৰ, মুখ্য ন্যায়াধীশ কে. এন. ৱানচু, এম.হেদায়েতুল্লা, ভি. ৰামাস্বামী আৰু পি.সত্যনাৰায়ণ ৰাজু, মহামহিম ন্যায়াধীশ]

ভাৰতৰ প্ৰতিৰক্ষা নিয়মাৱলী, ১৯৬২, নিয়ম ৩০-ৰ অধীনত আটককৰণ -এটা ৰাজনৈতিক দলৰ সদস্যপদ অবৈধ বুলি ঘোষণা নকৰাটো আটককৰণৰ নিৰ্দেশ দিয়াৰ বাবে প্ৰাসংগিক বিবেচনা হয়নে নহয়।

আবেদনকাৰীক ১৯৬২ চনৰ ভাৰতৰ প্ৰতিৰক্ষা নিয়মাৱলীৰ ৩০ নং নিয়মৰ অধীনত জিলা ন্যায়াধীশৰ নিৰ্দেশত আটক কৰা হৈছিল আৰু প্ৰয়োজনীয় আনুষ্ঠানিকতা সম্পন্ন কৰা হৈছিল। তেওঁ ৩২ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত এখন আবেদন দাখিল কৰি এইবুলি বিবৃতি প্ৰদান কৰিছিল:

(১) জিলা ন্যায়াধীশৰ নিৰ্দেশটো কুবুদ্ধিকৃত আছিল কিয়নো তেওঁ আবেদনকাৰীৰ নিৰ্দিষ্ট কাৰ্যকলাপ বিবেচনা কৰা নাছিল আৰু আবেদনকাৰীৰ আচৰণ ভাৰতৰ প্ৰতিৰক্ষা আদিৰ প্ৰতি পক্ষপাতমূলক হ'ব বুলি পৰামৰ্শ দিবলৈ তেওঁৰ সন্মুখত যাবতীয় তথ্য একেবাৰেই নাছিল। (২) নিৰ্দেশটোত উল্লেখ কৰা আটকৰ এটা কাৰণ আছিল যে আবেদনকাৰী ভাৰতীয় বাঁওপন্থী কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ সদস্য আৰু ইয়াৰ এটা শাখাৰ সম্পাদক আছিল। এই বিবেচনা প্ৰাসংগিক নাছিল কিয়নো উক্ত দলটোক চৰকাৰে অবৈধ বা নিষিদ্ধ বুলি ঘোষণা কৰা নাছিল।

ৰায়দান: (i) আবেদনকাৰীৰ বাবে তেওঁৰ আটকক কুবুদ্ধিকৃত বুলি প্ৰত্যাহ্বান জনাবলৈ বা আটকৰ নিৰ্দেশটোত উল্লেখ কৰা সকলো বা যিকোনো কাৰণ

অপ্রাসংগিক বুলি প্ৰত্যাছান জনাবলৈ মুকলি আছিল। এনে বিবৃতি ৩৫৮ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত অন্তৰ্ভুক্ত নাছিল আৰু এয়া ৩৫৯(১) নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত ৰাষ্ট্ৰপতিৰ আদেশৰ পৰিসৰৰ বাহিৰত আছিল। [৫৭৬ ডি]

মাখন সিং তাৰচিক্কা বনাম পঞ্জাব চৰকাৰ, [১৯৬৪] এছ. চি. আৰ. ৭৯৭, উল্লেখ কৰা হৈছে।

(ii) জিলা ন্যায়াধীশৰ দ্বাৰা দাখিল কৰা শপতনামাত আলোকপাত কৰি এইটো ক'ব নোৱাৰি যে তেওঁ আবেদনকাৰীৰ নিৰ্দিষ্ট কাৰ্যকলাপ বিবেচনা কৰা নাছিল নতুবা নিৰ্দেশটোৰ ন্যায্যতা প্ৰদান কৰিবলৈ তেওঁৰ সন্মুখত কোনো তথ্য নাছিল। [৫৭৭ চি]

(iii) কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ বাঁওপন্থী শাখাৰ কাৰ্যকলাপ কোনো পৰিস্থিতিতে অবৈধ হ'ব নোৱাৰে বুলি কোৱাটো আৰু ভাৰত চৰকাৰে দলটোক অবৈধ বুলি ঘোষণা নকৰাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিততেই বা নিষেধাজ্ঞা আৰোপ নকৰাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিততেই এয়া স্বাভাৱিকতে অপ্রাসংগিক বিবেচনা বুলি কোৱাটো সঠিক নহয়। জিলা দণ্ডাধীশে লাভ কৰা প্ৰতিবেদনৰ আধাৰত আবেদনকাৰীৰ ৰাজনৈতিক সংগঠনৰ লগতে এটা নিৰ্দিষ্ট ৰাজনৈতিক গোটৰ তেওঁৰ সদস্যপদ বিবেচনা কৰাটো আবেদনকাৰীক আটক কৰাৰ ক্ষেত্ৰত এক প্ৰাসংগিক বিবেচনা আছিল। ভাৰতৰ প্ৰতিৰক্ষা নিয়মাৱলীৰ ৩০ নং নিয়মৰ অধীনত ৰাষ্ট্ৰৰ নিৰাপত্তা আৰু ৰাজহুৱা শৃংখলা বজাই ৰখাৰ সৈতে এই ভিত্তিৰ নিকট সম্পৰ্ক আছিল। [৫৭৮এ-চি]

মূল ক্ষেত্ৰাধিকাৰঃ লেখ আবেদন নং ৯৫/১৯৬৫।

মৌলিক অধিকাৰ বলৱৎ কৰাৰ বাবে ভাৰতীয় সংবিধানৰ ৩২ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত আবেদন।

আবেদনকাৰীৰ হৈ আৰ. কে. গাৰ্গ, এম. কে. ৰামমূৰ্তি, এছ. চি. আগৰৱাল আৰু ডি. পি. সিং।

প্ৰতিবাদী পক্ষ নং ২ ৰ হৈ জি. এছ. কাচলিৱাল, মহাধিবক্তা, ৰাজস্থান আৰু আৰ.
এন. সচথে।

ন্যায়ালয়ৰ ৰায়দান কৰে ন্যায়াধীশ ৰামাস্বামীয়ে। এই গোচৰত আবেদনকাৰী-
দুৰ্গাদাস শ্বিৰালীয়ে এই ন্যায়ালয়ৰ পৰা এক সিদ্ধান্ত লাভ কৰে। ইয়াৰ অন্তৰ্গত
ভাৰতৰ প্ৰতিৰক্ষা নিয়মাৱলীৰ ৩০(১)(বি) নং নিয়মৰ অধীনত ৰাজস্থানৰ
ভিলৱাৰাৰ জিলা ন্যায়াধীশে প্ৰদান কৰা এক নিৰ্দেশক্ৰমে আটকাধীন অৱস্থাত
থকা আবেদনকাৰীক সংবিধানৰ ৩২ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত বন্দী প্ৰত্যক্ষীকৰণ
লেখ জাৰিকৰণৰে মুকলি কৰি দিয়াৰ নিৰ্দেশনা কিয় প্ৰদান কৰিব নালাগে তাৰ
কাৰণ দেখুৱাবলৈ প্ৰতিবাদীপক্ষক আহ্বান জনোৱা হয়। এই সিদ্ধান্তৰ জাননী
দিয়াৰ নিৰ্দেশ দিয়া প্ৰতিবাদীপক্ষৰ হৈ ৰাজস্থানৰ মহাধিবক্তাই কাৰণ অৱগত
কৰে।

ভিলৱাৰাৰ জিলা দণ্ডাধীশ শ্ৰী নাৰায়ণ দাস মেহটা তথা প্ৰতিবাদীপক্ষ নং ৩ ৰ
১৯৬৪ চনৰ ২৯ ডিচেম্বৰ তাৰিখৰ এক নিৰ্দেশ ক্ৰমে ১৯৬৫ চনৰ ২ জানুৱাৰী
তাৰিখে আবেদনকাৰীক গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হৈছিল। জিলা ন্যায়াধীশগৰাকীৰ এই
নিৰ্দেশটো তলত উল্লেখ কৰা হৈছে:

"নিৰ্ভৰযোগ্য সূত্ৰে মোৰ দৃষ্টিগোচৰ হৈছে যে কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ বাঁওপন্থী
শাখাই ৰাষ্ট্ৰবিৰোধী আৰু চীন সমৰ্থক হিচাপে প্ৰচাৰ চলাই আহিছে আৰু
পিকিঙৰ সদস্য হিচাপে কাম কৰিবলৈ প্ৰস্তুতি চলাই আছে। পিকিঙৰ
নিৰ্দেশত গঠন কৰা দলটোৱে কমিউনিষ্ট শাসন প্ৰতিষ্ঠাৰ উদ্দেশ্যেৰে
কূটাঘাতী কাৰ্য আৰু হিংসাৰ মাধ্যমেৰে ব্যাপক আন্দোলন গঢ়ি তুলিবলৈ
প্ৰস্তুতি চলাই আছে। সেয়েহে, মই এই অপ্ৰতিৰোধ্য সিদ্ধান্তত উপনীত
হৈছো যে বাঁওপন্থী কমিউনিষ্ট পাৰ্টিয়ে দেশৰ বাহ্যিক আৰু আভ্যন্তৰীণ
নিৰাপত্তাৰ বাবে এক প্ৰকৃত বিপদৰ সৃষ্টি কৰিছে আৰু তাৎক্ষণিক ব্যৱস্থা
গ্ৰহণ কৰাটো প্ৰয়োজনীয় হৈ পৰিছে।

মই প্ৰতিবেদনৰ পৰাও আশ্বস্ত হৈছো যে ভিলৱাৰাৰ শ্ৰী দুৰ্গাদাস শ্বিৰালী কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ বাঁওপন্থী শাখাৰ সম্পাদক আৰু তেওঁ ভাৰতৰ প্ৰতিৰক্ষা তথা অসামৰিক প্ৰতিৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত, বিদেশী শক্তিৰ সৈতে ভাৰতৰ সম্পৰ্কৰ ক্ষেত্ৰত আৰু ৰাজহুৱা সুৰক্ষা তথা ৰাজহুৱা শৃংখলা বজাই ৰখাৰ ক্ষেত্ৰত ক্ষতিকাৰ ভূমিকা পালন কৰাৰ সম্ভাৱনা আছে।

মই, ভিলৱাৰাৰ জিলা ন্যায়াধীশ নাৰায়ণ দাস মেহটাই, ভাৰতৰ প্ৰতিৰক্ষা নিয়মাৱলী ১৯৬২ৰ ৩০(১) নং নিয়মৰ দফা (বি)ৰ অধীনত [দ্রষ্টব্যঃ ৰাজস্থান চৰকাৰৰ ১৯৬৩ চনৰ ৪ নৱেম্বৰ তাৰিখৰ অধিসূচনা নং এফ ৭/১ (১৬) গৃহ (এ.ক্ৰি.১)/৬৩] মোক প্ৰদান কৰা ক্ষমতা প্ৰয়োগ কৰি আৰু সেই দিশত সক্ষম কৰা আন সকলো ক্ষমতা প্ৰয়োগ কৰি ভিলৱাৰাৰ আৰক্ষী অধীক্ষকক এইবুলি নিৰ্দেশ দিওঁ যে শ্ৰী দুৰ্গাদাস শ্বিৰালীক গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হওঁক আৰু পৰৱৰ্তী নিৰ্দেশ নিদিয়ালৈকে ভিলৱাৰা কাৰাগাৰত আটক কৰি ৰখা হওঁক।”

১৯৬৫ চনৰ ১৩ জানুৱাৰীত জিলা ন্যায়াধীশৰ নিৰ্দেশটো পুনৰীক্ষণকাৰী কৰ্তৃপক্ষই পুনৰীক্ষণ কৰিছিল যিয়ে পৰামৰ্শ দিছিল যে ১৯৬৪ চনৰ ২৯ ডিচেম্বৰ তাৰিখৰ আটককৰণৰ নিৰ্দেশটো নিশ্চিত কৰা উচিত। ৰাজ্য চৰকাৰে ১৯৬৫ চনৰ ২২ জানুৱাৰী তাৰিখৰ নিৰ্দেশ নং. এফ ৭/১ (১৯) গৃহ (এ.ক্ৰি.১)/৬৫-ৰ জৰিয়তে আটককৰণৰ নিৰ্দেশটো নিশ্চিত কৰে।

আবেদনকাৰীৰ হৈ শ্ৰী গাৰ্গে এই বুলি বক্তব্য ৰাখিছিল যে জিলা ন্যায়াধীশে আবেদনকাৰীৰ নিৰ্দিষ্ট কাৰ্যকলাপ বিবেচনা কৰা নাছিল আৰু আবেদনকাৰীৰ আচৰণ “ভাৰতৰ প্ৰতিৰক্ষা আৰু অসামৰিক প্ৰতিৰক্ষা, বৈদেশিক শক্তিৰ সৈতে ভাৰতৰ সম্পৰ্ক, ৰাজহুৱা সুৰক্ষা আৰু ৰাজহুৱা শৃংখলা বজাই ৰখাৰ প্ৰতি” পক্ষপাতমূলক হ'ব বুলি পৰামৰ্শ দিবলৈ তেওঁৰ সন্মুখত যাৱতীয় তথ্য একেবাৰেই নাছিল। সেয়েহে, আবেদনকাৰীৰ হৈ বিবৃতি প্ৰদান কৰা হৈছিল যে জিলা ন্যায়াধীশে দিয়া আটকৰ নিৰ্দেশটো কুবুদ্ধিকৃত আৰু অবৈধ আছিল।

দ্বিতীয়তে, শ্ৰী গাৰ্গে বিবৃতি প্ৰদান কৰিছিল যে নিৰ্দেশটোত উল্লেখ কৰা আটকৰ এটা কাৰণ এয়ে আছিল যে আবেদনকাৰী ভাৰতীয় বাঁওপন্থী কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ সদস্য আছিল আৰু সেই দলৰ ভিলৱাৰাস্থিত স্থানীয় শাখাৰ সম্পাদক আছিল। কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ বাঁওপন্থী শাখাই ৰাষ্ট্ৰবিৰোধী আৰু চীন সমৰ্থক হিচাপে প্ৰচাৰ চলাই আহিছে আৰু জিলা ন্যায়াধীশে মত প্ৰকাশ কৰিছিল যে বাঁওপন্থী কমিউনিষ্ট পাৰ্টিয়ে দেশৰ বাহ্যিক আৰু আভ্যন্তৰীণ নিৰাপত্তাৰ বাবে এক প্ৰকৃত বিপদৰ সৃষ্টি কৰিছে। শ্ৰী গাৰ্গে এইবুলিও বিবৃতি প্ৰদান কৰিছিল যে কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ বাঁওপন্থী শাখাক ভাৰত চৰকাৰে অবৈধ বা নিষিদ্ধ বুলি ঘোষণা কৰা নাছিল আৰু সেয়েহে আবেদনকাৰী ভাৰতীয় বাঁওপন্থী কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ সদস্য হোৱাটো আটককৰণৰ নিৰ্দেশটোৰ প্ৰাসংগিক ভিত্তি নাছিল।

আবেদনকাৰীৰ হৈ উত্থাপন কৰা এই বিষয়কেইটাৰ সৈতে মোকাবিলা কৰিবলৈ আগবঢ়াৰ পূৰ্বে এইটো উল্লেখ কৰা প্ৰয়োজনীয় যে *মাখন সিং তাৰচিক্লা বনাম পঞ্জাব চৰকাৰ* গোচৰটোত এই ন্যায়ালয়ে ১৯৬২ চনৰ ২৬ অক্টোবৰত ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে ঘোষণা কৰা জৰুৰীকালীন অৱস্থাৰ আইনী প্ৰভাৱ বিবেচনা কৰাৰ সুযোগ পাইছিল। ইয়াৰ লগতে সংবিধানৰ ৩৫৯ নং অনুচ্ছেদৰ ১ নং দফাৰ অধীনত প্ৰদান কৰা ক্ষমতাৰ অনুশীলনেৰে ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে জাৰি কৰা দুটাকৈ নিৰ্দেশৰ আইনী প্ৰভাৱ বিবেচনা কৰাৰ সুযোগো পাইছিল। এই দুটা নিৰ্দেশৰ এটা নিৰ্দেশ ১৯৬২ চনৰ ৩ নৱেম্বৰ তাৰিখে আৰু আনটো নিৰ্দেশ ১৯৬২ চনৰ ১১ নৱেম্বৰ তাৰিখে জাৰি কৰা হৈছিল। এই ন্যায়ালয়ে এইবুলি ৰায় দিয়ে যে সংবিধানৰ ৩৫৯(১) নং অনুচ্ছেদ তথা ইয়াৰ অধীনত জাৰি কৰা ৰাষ্ট্ৰপতিৰ নিৰ্দেশৰ পৰিসৰ উপযুক্ত অধিকাৰক্ষেত্ৰ থকা যিকোনো ন্যায়ালয়ত নাগৰিকসকলে উত্থাপন কৰা সকলো দাবী অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব পৰাকৈ পৰ্যাপ্তভাৱে বিস্তাৰিত। এইক্ষেত্ৰত নাগৰিকে ভাৰতীয় সংবিধানৰ ১৪, ১৯, ২১ আৰু ২২নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত নিশ্চয়তা দিয়া মৌলিক অধিকাৰ বলবৎ কৰিবলৈ বিচাৰিছে নে নাই সেয়া নিৰ্ধাৰণ কৰাটো প্ৰয়োজনীয়। সেই প্ৰশ্নটো পৰীক্ষা নকৰাকৈ উক্ত

দাবীবোৰ ফলপ্ৰসূভাৰে বিচাৰ কৰিব পৰা নাযায়। এইবুলি উল্লেখ কৰা হৈছিল যে ৰাষ্ট্ৰপতিৰ আদেশ বাহাল থকা অৱস্থাত অধ্যাদেশ বা ইয়াৰ অধীনত জাৰি কৰা যিকোনো নিয়ম বা নিৰ্দেশৰ বৈধতাৰ ওপৰত এই ভিত্তিত প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিব নোৱাৰি যে ইয়াৰ দ্বাৰা অনুচ্ছেদ ১৪, ২১ আৰু ২২ৰ উলংঘন হয়। কিন্তু এই সীমাবদ্ধতাই এজন নাগৰিকক অধ্যাদেশৰ বৈধতা বা ইয়াৰ অধীনত প্ৰণয়ন কৰা যিকোনো নিয়ম বা নিৰ্দেশক আন কোনো ভিত্তিত প্ৰত্যাহ্বান জনাবলৈ বাধা দিব নোৱাৰে। যদি আবেদনকাৰীয়ে অধ্যাদেশ বা ইয়াৰ অধীনত জাৰি কৰা নিয়ম বা নিৰ্দেশৰ বৈধতাক ১৪, ২১ আৰু ২২ নং অনুচ্ছেদৰ উলংঘনৰ বাহিৰে আন যিকোনো ভিত্তিত প্ৰত্যাহ্বান জনাব বিচাৰে, তেন্তে ৰাষ্ট্ৰপতিৰ আদেশ কাৰ্যকৰী হ'ব নোৱাৰে। ১৯ নং অনুচ্ছেদৰ উলংঘনৰ ভিত্তিত অধ্যাদেশ বা ইয়াৰ অধীনত জাৰি কৰা নিয়ম বা নিৰ্দেশক প্ৰত্যাহ্বান জনাব পৰা নাযায়, কাৰণ ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে ৩৫৮ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত জৰুৰীকালীন অৱস্থা ঘোষণা কৰাৰ লগে লগে ১৯ নং অনুচ্ছেদৰ বিধানসমূহ স্বয়ংক্ৰিয়ভাৱে স্থগিত হয়। কিন্তু এজন আবেদনকাৰীয়ে অধ্যাদেশ বা ইয়াৰ অধীনত জাৰি কৰা নিয়ম তথা নিৰ্দেশৰ বৈধতাক ৩৫৮ নং অনুচ্ছেদে সামৰি লোৱা ভিত্তিত বাহিৰে বা ৩৫৯(১) নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত জাৰি কৰা ৰাষ্ট্ৰপতিৰ আদেশৰ ভিত্তিত বাহিৰে আন কোনো ভিত্তিত প্ৰত্যাহ্বান জনাব পাৰে। এনে প্ৰত্যাহ্বান ৰাষ্ট্ৰপতিৰ দ্বাৰা দিয়া নিৰ্দেশৰ পৰিসৰৰ বাহিৰত। উদাহৰণস্বৰূপে, এজন নাগৰিকক কুবুদ্ধিকৃত আটককৰণৰ নিৰ্দেশ দিয়াৰ ভিত্তিত বন্দী প্ৰত্যক্ষীকৰণ লেখৰ বাবে উপযুক্ত ন্যায়ালয়ত আবেদন কৰাৰ অধিকাৰৰ পৰা তেওঁক বঞ্চিত কৰা নহ'ব। একেদৰে, আটকৰ নিৰ্দেশত দিয়া যিকোনো ভিত্তিত অপ্ৰাসংগিক হ'লে আৰু প্ৰদত্ত ভিত্তিত তথা বিধানমণ্ডলৰ দৃষ্টিভংগীৰ মাজত কোনো প্ৰকৃত আৰু নিকটৱৰ্তী সম্পৰ্ক নাথাকিলে ইয়াক ভিত্তিত হিচাপে লৈ নাগৰিকে প্ৰত্যাহ্বান জনাব পাৰিব।

আবেদনকাৰীৰ হৈ প্ৰথমতে বিবৃতি প্ৰদান কৰা হৈছে যে আটককৰণৰ নিৰ্দেশটো অস্বস্তিকৰ কাৰণ জিলা ন্যায়ালয়ত আবেদনকাৰীৰ নিৰ্দিষ্ট কাৰ্যকলাপ

বিবেচনা কৰা নাছিল। এইটো উল্লেখ কৰা হৈছিল যে আটকৰণৰ নিৰ্দেশত জিলা ন্যায়াধীশে মূলতঃ ভাৰতীয় কমিউনিষ্ট পাৰ্টীৰ বাঁওপন্থী শাখাৰ কাৰ্যকলাপৰ সৈতে মোকাবিলা কৰিছিল আৰু ন্যায়াধীশগৰাকীয়ে এইবুলি অভিহিত কৰিছিল যে এই দলে ৰাষ্ট্ৰবিৰোধী আৰু চীন সমৰ্থক হিচাপে প্ৰচাৰ চলাই আছিল। তেওঁ এইবুলিও ব্যক্ত কৰে যে পিকিঙৰ নিৰ্দেশত গঠন কৰা দলটোৱে কমিউনিষ্ট শাসন প্ৰতিষ্ঠাৰ উদ্দেশ্যেৰে কূটাঘাতী কাৰ্য আৰু হিংসাৰ মাধ্যমেৰে ব্যাপক আন্দোলন গঢ়ি তুলিবলৈ প্ৰস্তুতি চলাই আছে। সেয়েহে, জিলা ন্যায়াধীশগৰাকীয়ে এই সিদ্ধান্তত উপনীত হৈছিল যে বাঁওপন্থী কমিউনিষ্ট পাৰ্টীয়ে দেশৰ বাহ্যিক আৰু আভ্যন্তৰীণ নিৰাপত্তাৰ ক্ষেত্ৰত এক প্ৰকৃত বিপদৰ সৃষ্টি কৰিছে। আবেদনকাৰীক জিলা ন্যায়াধীশগৰাকীয়ে কমিউনিষ্ট পাৰ্টীৰ বাঁওপন্থী শাখাৰ সচিব বুলি বৰ্ণনা কৰিছে আৰু কয় যে তেওঁ এইবুলি আশ্বস্ত হৈছে যে আবেদনকাৰীয়ে ভাৰতৰ প্ৰতিৰক্ষা তথা অসামৰিক প্ৰতিৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত, বিদেশী শক্তিৰ সৈতে ভাৰতৰ সম্পৰ্কৰ ক্ষেত্ৰত আৰু ৰাজহুৱা সুৰক্ষা তথা ৰাজহুৱা শৃংখলা বজাই ৰখাৰ ক্ষেত্ৰত ক্ষতিকাৰ ভূমিকা পালন কৰাৰ সম্ভাৱনা আছে। আটকবন্দীৰ আবেদনৰ উত্তৰত ভিলৱাৰাৰ জিলা ন্যায়াধীশে এই ন্যায়ালয়ত এক শপতনামা দাখিল কৰিছে। শপতনামাৰ ৩নং দফাত জিলা ন্যায়াধীশে উল্লেখ কৰিছে যে প্ৰতিবেদনৰ আলমত তেওঁ আশ্বস্ত হৈছে যে আবেদনকাৰীয়ে বাঁওপন্থী কমিউনিষ্ট পাৰ্টীৰ সদস্য হিচাপে ৰাষ্ট্ৰবিৰোধী স্থিতি আৰু চীন সমৰ্থক স্থিতিৰে প্ৰচাৰ চলাই আছিল। শপতনামাৰ ৫ নং দফাত জিলা ন্যায়াধীশে উল্লেখ কৰিছে যে প্ৰতিবেদনৰ তথ্য অনুসৰি আবেদনকাৰী ভিলৱাৰাস্থিত কমিউনিষ্ট পাৰ্টীৰ বাঁওপন্থী শাখাৰ সম্পাদক বুলি আশ্বস্ত হোৱাৰ পাছত আৰু তেওঁ ভাৰতৰ প্ৰতিৰক্ষা তথা অসামৰিক প্ৰতিৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত, বিদেশী শক্তিৰ সৈতে ভাৰতৰ সম্পৰ্কৰ ক্ষেত্ৰত আৰু ৰাজহুৱা সুৰক্ষা তথা ৰাজহুৱা শৃংখলা বজাই ৰখাৰ ক্ষেত্ৰত ক্ষতিকাৰ ভূমিকা পালন কৰাৰ সম্ভাৱনা আছে বুলি আশ্বস্ত হোৱাৰ পাছতহে আটকৰণৰ নিৰ্দেশটো জাৰি কৰিছিল।

জিলা ন্যায়াধীশৰ শপতনামাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত, জিলা ন্যায়াধীশে আবেদনকাৰীৰ নিৰ্দিষ্ট কাৰ্যকলাপ বিবেচনা কৰা নাছিল বুলি আৰু তেওঁ কেৱল ভাৰতীয় কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ বাওঁপন্থী শাখাই ৰাষ্ট্ৰবিৰোধী আৰু চীন সমৰ্থক স্থিতিৰে প্ৰচাৰ চলাই থকাৰ ভিত্তিতহে আটকৰ নিৰ্দেশ দিছিল বুলি শ্ৰী গাৰ্গে আগবঢ়োৱা যুক্তি গ্ৰহণ কৰাটো আমাৰ বাবে সম্ভৱপৰ নহয়।

ইয়াৰ পিছত আবেদনকাৰীৰ হৈ যুক্তি দিয়া হৈছিল যে ভাৰতীয় কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ বাওঁপন্থী শাখাক ভাৰত চৰকাৰে অবৈধ বুলি ঘোষণা কৰা নাই আৰু দলটোক নিষিদ্ধ কৰা হোৱা নাই। সেয়েহে বিবৃতি প্ৰদান কৰা হৈছিল যে সেই দলৰ সদস্যপদ অবৈধ নহয় আৰু আবেদনকাৰীক আটককৰণৰ নিৰ্দেশ এই ভিত্তিত আইনীভাৱে ভিত্তিশীল হ'ব নোৱাৰে। অন্য অৰ্থত, শ্ৰী গাৰ্গে এইবুলি বিবৃতি প্ৰদান কৰিছিল যে আবেদনকাৰীজন ভাৰতীয় কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ বাওঁপন্থী শাখাৰ সম্পাদক হোৱাৰ ভিত্তিতো ভাৰতৰ প্ৰতিৰক্ষা নিয়মাৱলীৰ ৩০নং নিয়মৰ উদ্দেশ্যৰ বাবে অপ্ৰাসংগিক আছিল। এইবুলি যুক্তি উত্থাপন কৰা হৈছিল যে যদি এই ভিত্তিত নিয়মৰ উদ্দেশ্যৰ সন্দৰ্ভত অপ্ৰাসংগিক আছিল বা সম্পূৰ্ণৰূপে ভ্ৰান্তিমূলক আছিল, তেন্তে সামগ্ৰিকভাৱে আটকৰ নিৰ্দেশটো কলুষিত হৈছিল আৰু সেয়েহে বন্দী প্ৰত্যক্ষীকৰণ লেখ জাৰি কৰি ইয়াক বাতিল কৰিব লাগে। তেওঁৰ যুক্তিৰ সমৰ্থনত শ্ৰী গাৰ্গে *শ্বিকান লাল ছাক্সেনা বনাম উত্তৰ প্ৰদেশ চৰকাৰ* গোচৰটোত এই ন্যায়ালয়ৰ সিদ্ধান্তৰ কথা উল্লেখ কৰিছিল। শ্ৰী গাৰ্গৰ যুক্তিতো সঠিক বুলি আমি স্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰোঁ। ভাৰত চৰকাৰে দলটোক অবৈধ বুলি ঘোষণা নকৰাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত বা নিষেধাজ্ঞা আৰোপ নকৰাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ বাওঁপন্থী শাখাৰ কাৰ্যকলাপ কোনো পৰিস্থিতিতে অবৈধ হ'ব নোৱাৰে বুলি কোৱাটো আৰু এয়া যুক্তিযুক্তভাৱে অপ্ৰাসংগিক হ'ব বুলি কোৱাটো সঠিক নহয়। আবেদনকাৰীয়ে ভাৰতৰ প্ৰতিৰক্ষা নিয়মাৱলীৰ ৩০নং নিয়মৰ অৰ্থৰ ভিতৰত ভাৰতৰ প্ৰতিৰক্ষাৰ প্ৰতি

পক্ষপাতমূলক ধৰণেৰে কাম কৰিছিল নেকি বুলি প্ৰশ্নটো বিবেচনা কৰোঁতে আবেদনকাৰীৰ ৰাজনৈতিক সংগঠন, তেওঁৰ ৰাজনৈতিক বন্ধু আৰু তেওঁৰ ৰাজনৈতিক আনুগত্যৰ বিষয়ে তেওঁ লাভ কৰা প্ৰতিবেদনসমূহ বিবেচনা কৰিবলৈ জিলা দণ্ডাধীশৰ এক্টিয়াৰ আছে। ভাৰতীয় কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ বাওঁপন্থী শাখাৰ সদস্য হিচাপে আবেদনকাৰীৰ পৰিস্থিতি বিবেচনা কৰোঁতে প্ৰতিবেদন সূত্ৰে অৱগত হয় যে দলটোৱে কমিউনিষ্ট শাসন প্ৰতিষ্ঠাৰ উদ্দেশ্যেৰে কূটাঘাতী কাৰ্য আৰু হিংসাৰ মাধ্যমেৰে ব্যাপক আন্দোলন গঢ়িবলৈ প্ৰস্তুতি চলাই আছে। জিলা দণ্ডাধীশে ভাৰতৰ প্ৰতিৰক্ষা নিয়মৰ অধীনত আবেদনকাৰীক আটক কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা সন্দৰ্ভত কোনো অপ্ৰাসংগিক পৰিস্থিতি বিবেচনা কৰা নাছিল।

আমাৰ মতে, দণ্ডাধীশে লাভ কৰা প্ৰতিবেদনৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত আবেদনকাৰীক আটক কৰাৰ ক্ষেত্ৰত আবেদনকাৰীৰ ৰাজনৈতিক সংগঠন আৰু এটা নিৰ্দিষ্ট ৰাজনৈতিক গোটৰ তেওঁৰ সদস্যপদ এক প্ৰাসংগিক বিবেচনা। ভাৰতৰ প্ৰতিৰক্ষা নিয়মাৱলীৰ ৩০নং নিয়ম অনুসৰি ৰাজ্যৰ নিৰাপত্তা আৰু ৰাজহুৱা শৃংখলা বজাই ৰখাৰ সৈতে এই ভিত্তিৰ নিকট আৰু ঘনিষ্ঠ সম্পৰ্ক আছে। আমাৰ মতে, গোচৰটোৰ এই দিশত বিবৃতি প্ৰদান কৰাত শ্ৰী গাৰ্গ সফল হ'ব নোৱাৰে।

এইকেইটা যুক্তিৰ আধাৰত আমি ৰায়দান কৰোঁ যে আবেদনকাৰীয়ে সংবিধানৰ ৩২ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত লেখ জাৰিৰ অনুমোদন প্ৰদানৰ বাবে কৰা গোচৰ প্ৰতিপন্ন কৰিব নোৱাৰিলে। লেখ আবেদন বিফল হ'ল আৰু সেইমৰ্মে খাৰিজ কৰা হ'ল।

আবেদন খাৰিজ কৰা হ'ল।

অনুবাদঃ শ্ৰী প্ৰবীণ হাজৰিকা, অধিবক্তা

পৰীক্ষণঃ দিতিমণি গগৈ, স্পেচিয়েল অফিচাৰ, অনুবাদ শাখা

Disclaimer- The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

“স্থানীয় ভাষা লৈ অনূদিত এই ৰায় গোচৰত জড়িত পক্ষই বুজি পোৱাৰ উদ্দেশ্যে সীমিত ব্যৱহাৰৰ বাবেহে । ইয়াৰ বাদে অন্য ক্ষেত্ৰত অনূদিত ৰূপ ব্যৱহৃত নহ'ব। সকলো ব্যৱহাৰিক আৰু বিভাগীয় কামৰ লগতে ৰায়ৰ কাৰ্য্যকৰীকৰণ আৰু ৰূপায়ণৰ ক্ষেত্ৰতো এই ৰায়ৰ ইংৰাজী সংস্কৰণটোৱেই সঠিক বুলি বিবেচিত হ'ব।”